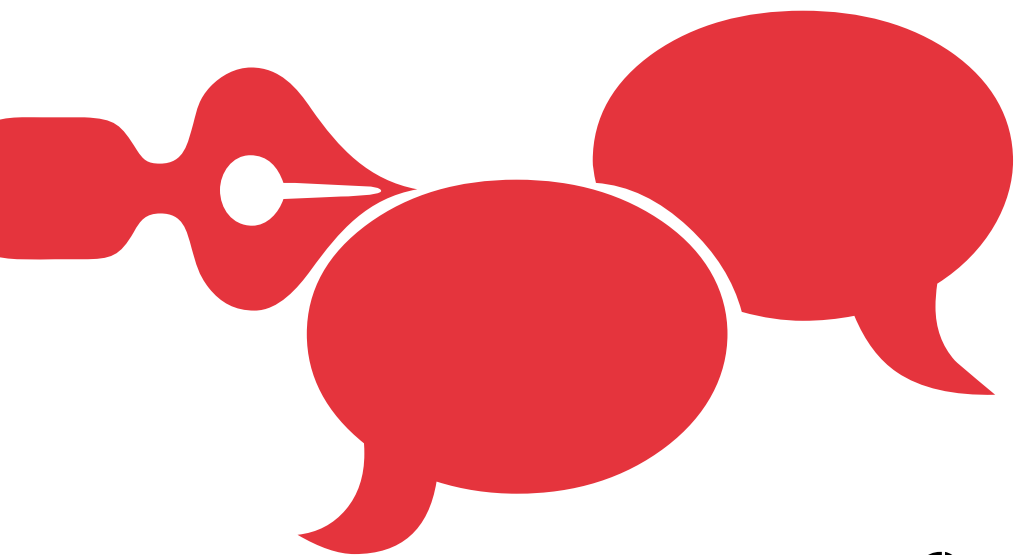

Ένα Αναγνωστοπούλου | Λία Μπουσούνη-Γκέσουρα

ΜΠΕΣΤ
ΣΕΛΕΡ

Το λέμε σωστά; Το γράφουμε σωστά;

Λάθη που γίνονται συχνά
στον γραπτό και στον προφορικό λόγο

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ	11
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	15
1. Συνηθισμένα ορθογραφικά λάθη	31
2. Ορθογραφικές διαφορές σε σύνθετα και σε παράγωγα	39
3. Λάθη στη φωνολογική, κυρίως, απόδοση λέξεων	43
4. Παροιμιώδεις φράσεις, καθιερωμένες εκφράσεις και λόγιες λέξεις	55
5. Ομόρριζα που διαφέρουν ως προς τη σημασία	68
6. Επιρρήματα σε -ως και ο πληθυντικός ουδετέρου ομόρριζων επιθέτων (-α)	130
7. Ζεύγη ομόρριζων επιρρημάτων σε -α και σε -ως με διαφορετική σημασία	132
8. Λέξεις και φράσεις που συγχέονται ως προς τη σημασία	135
9. Παρώνυμα που συγχέονται ως προς τη σημασία.	154
10. Ομόηχα	168
11. Επιρρήματα σε -εί και σε -ί	181
12. Ονόματα και επίθετα σε -ιος/-ειος.	182
13. Διάφορα λάθη στην κλίση των ουσιαστικών	183
14. Διάφορα λάθη στην κλίση των επιθέτων	185
15. Τα παραθετικά.	194
16. Τα αριθμητικά	195
17. Λάθη στη συμφωνία των όρων της πρότασης	197
18. Διάφορα λάθη στη σύνταξη	200
19. Λάθη πλεονασμού	206
20. Τονισμός μονοσύλλαβων λέξεων	208
21. Άκλιτα: με μία λέξη – με δύο λέξεις.	209
22. Τα διαλυτικά	211
23. Το ενωτικό	213
24. Συνηθισμένα λάθη στη χρήση της προστακτικής	214

25.	Τα δύο θέματα (<i>ενεστωτικό</i> και <i>αοριστικό</i>) των ρημάτων <i>άγω, βάλλω, συντρέχω</i>	218
26.	Ορθογραφικές διαφορές στους τύπους των ρημάτων <i>απαυδώ, απόλλυμι</i> και <i>βλέπω</i>	223
27.	Ορθογραφικές διαφορές στους τύπους του ρήματος <i>δίδω</i> και των συνθέτων του	225
28.	Τα τρία συστήματα αρίθμησης	226
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ		228

ΤΟ ΣΩΣΤΟ ΕΙΝΑΙ:

▶ αθλοπαιδιά	και όχι	αθλοπαιδειά
▶ αλαζονεία	και όχι	αλαζονία
▶ αλλεργία	και όχι	αλεργία
▶ αμελλητί	και όχι	αμελητί
▶ αμνηστιά	και όχι	αμνηστεία
▶ αμπέχονο	και όχι	αμπέχωνο
▶ αμφιτρύωνας	και όχι	αμφιτρίονας
▶ αντικρίζω αλλά αντίκρυ	και όχι	αντικρύζω
▶ απολυτίκιο	και όχι	απολιτίκιο
▶ απ' ό,τι αλλά παρ' ό,τι/παρότι	και όχι	απ' ότι
▶ αρματολός	και όχι	αρματωλός
▶ αρμοστιά	και όχι	αρμοστεία
▶ αρρώστια	και όχι	αρρώσθεια

▶ γειρτός/γερτός αλλά γυριστός	και όχι	γυρτός
▶ γενέθλια	και όχι	γεννέθλια
▶ γλιστράω	και όχι	γλυστράω
▶ διά αλλά για	και όχι	δια
▶ διακεκριμένος	και όχι	διακεκριμμένος
▶ εγκεκριμένος	και όχι	εγκεκριμμένος
▶ συγκεκριμένος	και όχι	συγκεκριμμένος
▶ διήθηση (< διηθώ) αλλά διύλιση (< διυλίζω)	και όχι	διήθιση
▶ δυσδιάκριτος αλλά δισδιάστατος	και όχι	δισδιάκριτος
▶ δωσίλογος	και όχι	δοσίλογος
▶ εισιτήριο	και όχι	εισητήριο
▶ εκτραχηλίζομαι	και όχι	εκτραχειλίζομαι
▶ (λόγ.) ενεδός (= άφωνος, άναυδος)	και όχι	ενεώς
▶ ενθύμηση	και όχι	ενθύμιση
▶ εξόφθαλμος	και όχι	εξώφθαλμος
▶ εξόφλησα	και όχι	εξώφλησα
▶ εξόφληση	και όχι	εξώφληση

▶ εξώλης και προώλης	και όχι	εξόλης και προόλης
▶ επανειλημμένος	και όχι	επανειλλημένος
▶ επανειλημμένος	και όχι	επανειλλημένος
▶ επεισόδιο	και όχι	επισόδειο
▶ επηρεάζω επηρεασμός / επήρεια αλλά επιρροή	και όχι	επιρρεάζω
▶ Επικούριος θεός (π.χ. Απόλλων) αλλά επικούρειος φιλόσοφος	και όχι	Επικούρειος...
▶ Επιφάνια / Θεοφάνια (τα)	και όχι	Επιφάνεια / Θεοφάνεια
▶ επικοδομητισμός	και όχι	επικοδομητισμός
▶ επικοδομητικός	και όχι	επικοδομητικός
▶ Ευριπίδης	και όχι	Ευρυπίδης
▶ Ευρυδίκη	και όχι	Ευριδίκη
▶ ο Θέμης αλλά η Θέμις	και όχι	ο Θέμις
▶ θεόρατος αλλά θεωρητικός (=αυτός που έχει επιβλητική εμφάνιση)	και όχι	θεώρατος
▶ Ιλισός	και όχι	Ιλισός
▶ οι Ιππής του Αριστοφάνη	και όχι	οι Ιππείς...
▶ ισχιακός (το ισχίο, του ισχίου...)	και όχι	ισχυακός

▶ καθένας/καθεμιά/ καθένα	και όχι	κάθε ένας ή καθ' ένας κάθε μια ή κάθε μία κάθε ένα ή καθ' ένα
▶ καθετί	και όχι	κάθε τι
▶ κάθιδρος	και όχι	κάθιδρος
▶ κάθισα (αόρ. του ρ. καθίζω και του ρ. κάθομαι)	και όχι	κάθησα
▶ καθοίκι	και όχι	καθίκι
▶ καθότι/καθ' ότι	και όχι	καθ' ό,τι
▶ καμμένος	και όχι	καμμένος
▶ καμμία/καμιά	και όχι	καμμία/καμμιά
▶ καταιονισμός	και όχι	καταιωνισμός
▶ κατάλυμα	και όχι	κατάλυμμα
▶ καταχώριση (< καταχωρίζω)	και όχι	καταχώρηση
▶ κατιφές (το λουλούδι) αλλά κατηφής (=σκυθρωπός)	και όχι	κατηφές
▶ Κηφισός	και όχι	Κηφισσός
▶ κιμάς	και όχι	κυμάς
▶ κίναιδος	και όχι	κύναιδος

▶ κρησφύγετο	και όχι	κρυσφύγετο (πιθανώς το συνδέουμε, λανθασμένα, με το «κρύβω»)
▶ κυβερνών κόμμα	και όχι	κυβερνόν κόμμα
▶ λογοπαιδικός (= λογοθεραπευτής)	και όχι	λογοπεδικός
▶ λογύδριο	και όχι	λογίδριο
▶ λoidωρία	και όχι	λοιδωρία
▶ λoidωρώ	και όχι	λοιδωρώ
▶ λυθρίνι	και όχι	λιθρίνι
▶ μαστροπός	και όχι	μαστρωπός
▶ ξόβεργα	και όχι	ξώβεργα
▶ οιονεί (= σαν...)	και όχι	οιωνεί
▶ οτιδήποτε	και όχι	ο,τιδήποτε
▶ παλιννόστηση	και όχι	παλινόστηση
▶ παλιννοστώ	και όχι	παλιννοστώ
▶ παρ' όλα αυτά	και όχι	παρόλα αυτά
▶ πετραχήλι	και όχι	πετραχείλι
▶ πηλήκιο αλλά πηλίκo(v)	και όχι	πηλίκιο
▶ πηχυαίος	και όχι	πηχιαίος
▶ πίδακας	και όχι	πήδακας (επειδή το συνδέουμε πιθανώς με το «πηδώ»)

▶ πιλοτή	και όχι	πυλωτή
▶ πιρούνι	και όχι	πηρούνι
▶ πλατειάζω	και όχι	πλατυάζω
▶ πλατειασμός	και όχι	πλατυασμός
▶ πληροίς/πληροί (< πληρώω, -ώ)	και όχι	πληρείς/πληρεί
▶ πρίγκιπας	και όχι	πρίγκηπας
▶ προσάρτηση (< προσαρτώ) <i>αλλά</i> κατάρτιση (<καταρτίζω)	και όχι	προσάρτιση
▶ προσσελήνωση	και όχι	προσελήνωση
▶ πυρρόξανθος	και όχι	πυρόξανθος
▶ πωρωμένος	και όχι	πορωμένος ή πορρωμένος
▶ πώρωση	και όχι	πόρωση ή πόρρωση
▶ ρεβίθι	και όχι	ρεβύθι
▶ σιντριβάνι	και όχι	συντριβάνι
▶ σοβινισμός	και όχι	σωβινισμός
▶ σολομός <i>αλλά</i> Διονύσιος Σολωμός	και όχι	σολωμός
▶ συγγνώμη	και όχι	συγνώμη
▶ συγκρητισμός (= συγκερασμός, ανάμειξη στοιχείων <i>κυρίως</i> διαφορετικών θρησκειών)	και όχι	συγκριτισμός

▶ συμπόνια αλλά σύμπνοια	και όχι	συμπόνοια
▶ συνδαιτυμόνας	και όχι	συνδετημόνας ή συνδαιτημόνας
▶ συνδυσασμός	και όχι	συνδιασμός
▶ συνοδεία	και όχι	συνοδία
▶ συνωμότης	και όχι	συνομώτης
▶ συνωμοτώ	και όχι	συνομωτώ
▶ τηγανητός αλλά τηγανισμένος / τηγανίτα	και όχι	τηγανιτός
▶ τιθασεύω	και όχι	τιθασσεύω
▶ φετινός	και όχι	φετεινός
▶ φρονηματίζω	και όχι	φρονηματίζω (επειδή το συνδέουμε πιθανώς με το «φρόνιμος»)
▶ χατίρι	και όχι	χατήρι
▶ χειρώνακτας/χειρώναξ αλλά χειροτέχνης	και όχι	χειρόνακτας
▶ χνότο	και όχι	χνώτο
▶ ψιθυρίζω	και όχι	ψυθυρίζω
▶ ωροσκόπος	και όχι	οροσκόπος (επειδή παρα- συρόμαστε πιθανώς από το λατ. «horoscope»)
▶ ώσμωση (<ωθώ)	και όχι	όσμωση

ΠΡΟΣΟΧΗ:

▶ δυσοσμία	αλλά	δυσωδία
▶ ένδυση	αλλά	υπόδηση
▶ κλαυσιγέλωσ	αλλά	περίγελος
▶ είμαστε (ενεστώτας)	αλλά	ήμαστε (παρατατικός)
▶ οφείλω/οφειλέτης/οφειλήματα/οφειλή/όφελος		
αλλά		
ωφελώ/ωφέλεια/ωφέλιμος/ανωφελής/επωφελής		

ΑΛΛΑ ΣΥΝΗΘΙΣΜΕΝΑ ΛΑΘΗ:

▶ μ' εμένα	και όχι	με μένα
▶ μ' εσένα	και όχι	με σένα
▶ μ' εσάς	και όχι	με σας
▶ σ' εμένα	και όχι	σε μένα
▶ σ' εσένα	και όχι	σε σένα
▶ σ' εσάς	και όχι	σε σας
αλλά		
▶ από/για (ε)μένα (ε)σένα εσάς/σας		
▶ μέσ': πριν από φωνήεν	μέσ' από το σπίτι	
αλλά		
▶ μες: πριν από σύμφωνο	μες στο σπίτι	

2

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΕ ΣΥΝΘΕΤΑ ΚΑΙ ΣΕ ΠΑΡΑΓΩΓΑ

▶ αλείφω	αλλά	αλοιφή
▶ απαλείφω	αλλά	απαλοιφή
▶ εξαλείφω/εξάλειψη		
▶ επαλείφω/επάλειψη		
▶ αμείβω	αλλά	αμοιβή
▶ ανταμείβω		ανταμοιβή
▶ (ανα)μειγνύω	αλλά	αμιγής
▶ μείξη		συμμιγής
▶ μείγμα		μιγás
▶ μ(ε)ικτός		σμίγω
▶ ανδρεία	αλλά	ανανδρία
▶ αντιβίωση	αλλά	αντιβιοτικό
▶ αντικρίζω	αλλά	αντίκρου
▶ αντικρινός		
▶ αντικριστός		
▶ αρχηγία	αλλά	αρχηγείο
▶ βραδιά	αλλά	βράδυ
▶ βραδιάζω		
▶ βραδινός		
▶ Γαλλία	αλλά	Πορτογαλία
▶ γεωλογία	αλλά	γαιάνθρακας
▶ γεωπονία		γαιοκτήμονας

Πόσο σωστά χρησιμοποιούμε τη γλώσσα μας;

Το βιβλίο αυτό, με απλό και συστηματικό τρόπο, μας βοηθάει να συνειδητοποιήσουμε και να διορθώσουμε τα πιο συνηθισμένα λάθη που κάνουμε συχνά όταν μιλάμε ή όταν γράφουμε.

Στο ευρετήριο το οποίο προτάσσεται, ο αναγνώστης θα βρει όλα τα λήμματα του βιβλίου, ώστε να μπορεί να ανατρέχει στις σελίδες του και να λύνει εύκολα τις απορίες του.

Συγκεκριμένα, στο βιβλίο περιλαμβάνονται τα εξής:

- συνήθη ορθογραφικά, μορφολογικά και συντακτικά λάθη με τους αντίστοιχους σωστούς τύπους
- συγγενικές λέξεις, καθώς και λέξεις παρώνυμες και ομόηχες που συγχέονται στη χρήση
- η σωστή απόδοση λόγιων φράσεων που λέγονται, γράφονται ή χρησιμοποιούνται λανθασμένα
- η σωστή χρήση ομόρριζων επιρρημάτων που χρησιμοποιούνται λανθασμένα
- ομόρριζα επιρρήματα και επίθετα που συγχέονται στη χρήση
- ομόρριζες λέξεις που διαφέρουν στην ορθογραφία.

Ένα χρηστικό βιβλίο-οδηγός, πολύτιμο βοήθημα για όλους όσοι ενδιαφέρονται για τη σωστή χρήση της γλώσσας.

ISBN: 978-960-566-326-1

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 6326